

sen kan indgå i en langsigtet omstilling med udfasning af fossil energi og opbygning af den vedvarende energi, hvorfor den bør udvindes og udnyttes med omtanke frem for med størst mulig profit hurtigst muligt som mål.

Jeg tænker her på byen Tønder og dens beboere, som af naturgasselskabet opfattes som en irriterende hindring for eksportplanerne, og som bare skal tromles ned med alle midler, hvor ministeren giver selskabet al, al for lang snor, før sagen åbenbart skal behandles politisk. Det er ikke Dangas, som tænker samfundsøkonomisk i en sådan sag.

Disse eksempler, og jeg kunne nævne mange flere, handler om aktuelle sager, hvor energiforsyningselskaberne bevidst fører en politik, som er i modstrid med miljø- og energiministerens erklærede målsætninger.

Der planlægges nye store kulværker, vindmøllerne er et påtvunget irritationsmoment, små decentrale naturkraftanlæg modarbejdes, og der rustes til den internationale handel på bekostning af forsyningsikkerheden og lokale borgere.

Hvad er det så, der skal ændres?

Vi er i dag i den situation, at der er kommet flere aktører ind på energibanen. Jeg tænker her på den stadig voksende gruppe af kommuner, borgere og virksomheder, som er gået ind i energiproduktionen med nye og alternative produktionsanlæg, hvor især vindmøller og naturgasfyrede decentrale kraftvarmeanlæg nu er reelle konkurrenter til kulkraftværkerne. Disse nye aktører er kommet på banen ikke ved hjælp af, men på trods af de etablerede energiselskaber. Hjælpen er i stedet kommet fra en ihærdig gruppe af energiinteresserede borgere organiseret i energibevægelser og miljøbevægelser. Det er denne samlede gruppe af nye aktører, som er frontkæmperne for det fremtidige energisystem.

De etablerede forsyningselskaber opfatter dem tilsyneladende som en trussel mod deres hidtidige monopol på at være i centrum for den faktisk gennemførte energipolitik.

Fra Enhedslistens side har vi ikke noget ønske om at privatisere energiforsyningen i Danmark. Vi er absolut heller ikke tilhængere af et EU-liberaliseret energimarked, hvor aktieselskaber, profit og markedsvilkår er styrende for, hvorledes energien skal produceres, og på hvilke vilkår der sælges. Hertil står alt for store miljømæssige og forsyningsmæssige spørgsmål på spil.

Imidlertid ser vi allerede i dag mange tendenser i de etablerede selskaber i denne retning. Modtrækket mod denne udvikling er dog efter vor mening heller ikke at atomisere energiproduktionen i små private enheder. Vi er derimod principielt tilhængere af et brugerstyret forsyningsystem forankret i det nuværende system, og vi vil arbejde for at bevare og udbygge det brugerstyrede element, men det kræver altså, at der gennemføres en reform af det eksisterende system, så de nye teknologier, som vi ønsker at satse på, også får en helt anden central rolle i forsyningselskaberne. Det mener jeg alene kan lade sig gøre ved at underkaste hele energiforsyningen en gennemgribende ændring med henblik på at give de tidligere nævnte aktører på energiområdet adgang til beslutningsprocessen, samtidig med at hele sektoren i højere grad underlægges en samfundsstyret prioritering.

Derfor skal der bl.a. gennemføres ændringer i, hvorledes ledelsen i de enkelte energiselskaber vælges og udpeges, og tilsvarende for de store samarbejdsorganer som Elsam og Elkraft, hvor den langsigtede investeringspolitik fastlægges.

Jeg er helt åben over for, hvorledes det konkret skal stykkes sammen, men vi får aldrig en konstruktiv energiplanlægning, hvis vi ikke sikrer, at energiforsyningselskaberne gennem åbenhed og demokratisering ændrer sig fra at være konservative modmonopoler til en progressiv energipolitik til at være aktive og konstruktive medspillere.

Jeg skal derfor på vegne af fru Anni Svanholt og mig selv fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

- »For at sikre energiforsyningselskabernes aktive og positive medvirken til opfyldelsen af de langsigtede energipolitiske målsætninger om energibesparelser, vedvarende energi og energieffektiviseringer anmodes regeringen om i sit snarlige energipolitiske udspil til revision af »Energi 2000« at fremlægge konkrete forslag
- til at sikre forbrugerejet og fremme forbrugerdemokratiet indadtil i selskaberne,
 - til en planlægningsproces, der sikrer åbenhed og demokratisk inddragelse af alle aktører i det danske energisystem,
 - til en ændret organisering af energiforsyningsstrukturen, samorganisering og styring af de energiforsyningselskaber, herunder disses investeringer samt